ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.10.2023 г.
COM(2023) 582 final

2023/0355 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2014/62/ЕС по отношение на някои изисквания за докладване

Обяснителен меморандум

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В своето съобщение „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“([1]), Комисията подчерта значението на регулаторна система, с която да се гарантира постигането на целите при минимални разходи. Поради това тя пое ангажимент да даде нов тласък за рационализиране и опростяване на изискванията за докладване, като крайната цел е тази тежест да се намали с 25 %, без да се подкопават съответните цели на политиката.

Изискванията за докладване играят ключова роля за гарантиране на правилното прилагане и добрия мониторинг на законодателството. Разходите за тях като цяло се компенсират до голяма степен от ползите, които носят, по-специално при наблюдението и гарантирането на спазването на ключовите мерки на политиката. Изискванията за докладване обаче могат да наложат и несъразмерна тежест на заинтересованите страни, като най-много засягат МСП и микропредприятията, също предвид организационните и технологичните промени, които налагат адаптиране на първоначалните изисквания за докладване. Тяхното натрупване с течение на времето може да доведе до излишни, дублиращи се или остарели задължения, неефективна честота и график на докладване или неподходящи методи за събиране на данни.

Поради това рационализирането на задълженията за докладване и намаляването на административната тежест са приоритет. В този контекст настоящото предложение има за цел да се опрости инициатива, включена в основната амбиция „икономика в интерес на хората“, в област на политиката „Икономически и паричен съюз“.

С предложението ще бъдат рационализирани задълженията за докладване, като се премахнат докладите, които вече не са необходими.

Изискванията за докладване се отнасят до публичните органи. С настоящото предложение ще бъде премахнато задължението на компетентните органи на държавите членки да предават на Комисията статистически данни за броя на престъпленията, свързани с подправяне, и за броя на лицата, преследвани и осъдени за престъпления, свързани с подправяне, както е предвидено в член 11 от Директива 2014/62/ЕС[2]. Въпреки че срещат трудности при събирането и предаването на надеждни данни, за да се съобразят с тази конкретна разпоредба, органите на държавите членки не играят ключова роля за ефективното прилагане на този конкретен правен акт.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Предложението е част от първи пакет от мерки за рационализиране на изискванията за докладване. Това е стъпка от процес на цялостно разглеждане на съществуващите изисквания за докладване с цел да се оцени дали те продължават да са уместни, както и да станат по-ефективни.

Въведената с тези мерки рационализация няма да засегне постигането на целите в областта на политиката поради следните причини:

---

1 COM(2023) 168.

2 ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 1.

Основната цел на Директива 2014/62/ЕС е еврото и другите парични знаци да бъдат защитени срещу подправяне по наказателноправен ред.

С нея се установяват минимални правила относно определението за престъпления и санкции в областта на подправянето на еврото и на другите парични знаци, както и общи разпоредби за засилване на борбата срещу тези престъпления и за подобряване на разследването им, както и за осигуряване на по-добро сътрудничество в борбата срещу подправянето.

Основните елементи на директивата включват криминализирането на „производството“ и „разпространението“ на подправени парични знаци, както и „подготвителните деяния“, като например изработването на защитни елементи, разпоредбите относно санкциите и принципа на териториалността и извънтериториалната компетентност. Тя включва и разпоредба относно използването на определени способи за разследване, както и разпоредба, с която се гарантира, че националните центрове за анализ (НЦА) и националните центрове за анализ на монети (НЦАМ) могат да анализират подправени евробанкноти и евромонети по време на текущи съдебни производства. Ефективното транспониране на тези елементи в националните законодателства е от съществено значение за постигането на целите на директивата.

Освен това с директивата се изисква държавите членки да предават на Комисията съответните статистически данни относно броя на престъпленията, свързани с подправени банкноти и монети, и броя на лицата, срещу които се води наказателно преследване и които са осъдени.

Тези данни по принцип биха спомогнали за получаването на по-пълна представа за проблема с подправянето на равнището на Съюза и по този начин биха допринесли за формулирането на по-ефективен отговор.

Въпреки това опитът показва, че статистическите данни за наказателните производства, свързани с подправяне на еврото, предоставени от държавите членки съгласно тази разпоредба, не са сравними и често са разпръснати, непълни и неточни. По този начин на практика задължението не допринася ефективно за мониторинга и оценката на това дали директивата е постигнала целта си.

Неизпълнението на задълженията за докладване на статистически данни по принцип не може да оправдае освобождаването на държавите членки от тези задължения. Напротив, то следва да доведе до усилия за спазване, включително чрез изпробване на различни подходи и/или чрез улесняване от страна на Комисията на общите стандарти и формати за докладване като основа за задълженията за докладване на държавите членки.

По-специално по отношение на подправянето на еврото обаче вече съществуват задължения за докладване относно броя на конфискуваните подправени банкноти и монети. Националните органи в държавите от ЕС трябва да изпращат подправените банкноти и монети на своите национални центрове за анализ и идентификация. Банките и другите кредитни институции трябва да изтеглят от обращение всички евробанкноти и евромонети, за които подозират, че са подправени, и да ги предават на съответните национални органи.

По този начин размерът и тенденциите на явлението са добре документирани и са известни на компетентните национални органи[3]. Следователно за тази конкретна

[3] Всички данни за подправените банкноти и монети се регистрират в системата на ЕЦБ за следене на фалшификати (ССФ) и се споделят с националните компетентни органи чрез доклади и участие в срещи на експертни групи.

област на престъпността задължението за докладване на статистически данни за наказателните производства не е от съществено значение, за да се гарантират постигането и мониторингът на целите на директивата.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

В рамките на Програмата за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) Комисията гарантира, че нейното законодателство е пригодно за целта, насочено е към нуждите на заинтересованите страни и свежда до минимум тежестта, като същевременно постига своите цели. Поради това настоящото предложение е част от програмата REFIT, тъй като с него се намалява сложността на задълженията за докладване, произтичащи от правната среда на ЕС.

Независимо от това че някои изисквания за докладване са от основно значение, те трябва да бъдат възможно най-ефикасни, като се избягват припокривания, премахва се ненужната тежест и се използват възможно най-много цифрови и оперативно съвместими решения.

С настоящото предложение изискванията за докладване се рационализират, като по този начин постигането на целите на законодателството става по-ефикасно и по-малко обременяващо за публичните органи.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за настоящото предложение е член 83, параграф 1 относно съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, който е съвместим с Директива 2014/62/ЕС.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Съответните изисквания за докладване са наложени от правото на ЕС. Поради това рационализирането им се извършва най-добре на равнище ЕС, за да се гарантират правна сигурност и последователност на докладването. По този начин ще бъдат осигурени еднакви условия на конкуренция за публичните администрации в целия ЕС, които ще извлекат полза от рационализирането на изискванията за докладване, произтичащи от тези мерки.

- **Пропорционалност**

Рационализирането на изискванията за докладване опростява правната рамка чрез въвеждане на минимални промени в съществуващите изисквания, които не засягат същността на по-широката цел на политиката. Поради това предложението се ограничава до онези промени, които са необходими, за да се гарантира ефикасното докладване, без да се променят съществените елементи на съответното законодателство.

- **Избор на инструмент**

Като се има предвид, че измененията се отнасят само до заличаването на задължение за държавите членки да предоставят данни, за което не се изисква транспониране от страна на държавите членки, за най-подходящ правен инструмент се смята решение на Европейския парламент и на Съвета, прието в съответствие с процедурата, посочена в член 83, параграф 1 от ДФЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага

- **Консултации със заинтересованите страни**

Не се прилага

- **Събиране и използване на експертни становища**

Настоящото предложение е изготвено след процес на вътрешен контрол на съществуващите задължения за докладване и въз основа на опита от прилагането на съответното законодателство. Тъй като то е стъпка в процеса на непрекъсната оценка на изискванията за докладване, произтичащи от законодателството на ЕС, контролът на подобна тежест и на нейното въздействие върху заинтересованите страни ще продължи.

- **Оценка на въздействието**

Предложението се отнася до ограничени и целенасочени промени в законодателството с оглед да се рационализират изискванията за докладване. То се основава на опита от прилагането на законодателството. Промените не влияят съществено на политиката, а само гарантират по-ефикасно и ефективно прилагане. Поради целенасочения характер на предложението и липсата на съответни варианти на политиката не е необходимо да се извършва оценка на въздействието.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Целта на настоящото предложение по REFIT е да се опрости законодателството и да се намали тежестта за заинтересованите страни.

С него ще се намали административната тежест за компетентните органи, като се премахне излишно изискване за докладване на статистически данни.

- **Основни права**

Не се прилага

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Не се прилага

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

С настоящото предложение се отменя член 11 от Директива 2014/62/ЕС относно защитата по наказателноправен ред на еврото и на другите парични знаци срещу подправяне, като се вземат предвид конкретните обстоятелства, свързани с борбата срещу подправянето на парични знаци и на еврото. По този начин с него се премахват излишните изисквания за докладване на статистически данни, въведени с тази конкретна разпоредба.

2023/0355 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за изменение на Директива 2014/62/ЕС по отношение на някои изисквания за докладване

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 83, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет[4],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Изискванията за докладване играят ключова роля за осигуряване на добрия мониторинг и правилното прилагане на законодателството. Важно е обаче тези изисквания да се оптимизират, за да се гарантира, че те постигат целта, за която са създадени, както и да се намали административната тежест.

(2) В член 11 от Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета[5] се изисква държавите членки да предават на Комисията най-малко на всеки две години статистически данни за броя на престъпленията, свързани с подправени банкноти и монети, и за броя на лицата, преследвани и осъдени във връзка с тези престъпления.

(3) По отношение на подправянето на еврото вече съществуват задължения за докладване за броя на конфискуваните подправени монети и банкноти, а именно в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1338/2001 на Съвета[6]. Размерът и тенденциите на явлението са добре документирани и са известни на компетентните национални органи. Следователно за тази конкретна област на престъпността задължението за докладване на статистически данни за наказателните производства не е от съществено значение, за да се гарантират постигането и мониторингът на целите на Директива 2014/62/ЕС.

[4] ОВ C 271, 19.9.2013 г., стр. 42.

[5] Директива 2014/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно защитата по наказателноправен ред на еврото и на другите парични знаци срещу подправяне и за замяна на Рамково решение 2000/383/ПВР на Съвета (ОВ L 151, 21.5.2014 г., стр. 1).

[6] Регламент (ЕО) № 1338/2001 на Съвета от 28 юни 2001 г. за определяне на необходимите мерки за защита на еврото срещу фалшифициране (ОВ L 181, 4.7.2001 г., стр. 6).

(4) Поради това изискването по член 11 от Директива 2014/62/ЕС следва да бъде премахнато в съответствие със съобщението на Комисията „Дългосрочна конкурентоспособност на ЕС: перспективи след 2030 г.“[7].

(5) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(6) [„В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Ирландия е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящото решение“ ИЛИ „В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.“].

(7) Поради това Директива 2014/62/ЕС следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Член 11 от Директива 2014/62/ЕС се заличава.

Член 2

Адресати на настоящото решение са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

[7] COM(2023) 168.